

Klimaatverdrag Parijs blijft onvoldoende tegen opwarming aarde

IPS Thalif Deen

Meer dan 150 landen tekenen op 22 april 2016 formeel het klimaatakkoord dat werd afgesproken op de klimaatconferentie COP21 van Parijs in december 2015. Onderzoekers stellen dat de uitvoering van dit akkoord nog altijd zal leiden tot een wereldwijde stijging van de temperatuur met 3 graden Celsius.

VN-secretaris-generaal Ban Ki-moon noemt het klimaatakkoord van Parijs een "mijlpaal van internationale samenwerking bij een van de meest ingewikkelde kwesties in de wereld." Hij hoopt dat parlementaire ratificaties snel zullen volgen, misschien nog voor het einde van 2016. In dat geval kan hij het klimaatverdrag nog rekenen tot zijn politieke erfenis, voordat hij vertrekt in december 2016.

"Als het verdrag door vroege ratificatie snel in werking treedt, is dat een sterk signaal voor overheden, bedrijven en bevolking om over te gaan tot klimaatactie", zei de secretaris-generaal recent. De echte uitdaging volgt daarna: de implementatie van het verdrag.

Palitha Kohona, voormalig hoofd van de Verdragssectie van de VN, zegt dat handtekeningen door staatshoofden en regeringsleiders belangrijk zijn bij internationale verdragen. Het doorslaggevende is echter de ratificatie. Het duurt soms lang voordat alle landen dat doen, omdat de nationale parlementen zich erover moeten uitspreken.

Het Akkoord van Parijs treedt in werking als 55 landen die samen minstens 55 procent van de broeikasgassen in de wereld produceren, het goedkeuren en ratificeren. Het Kernstopverdrag van 1996 is bijvoorbeeld nog steeds niet van kracht, ondanks het feit dat het vrijwel direct ondertekend werd door meer dan honderd landen.

Toenmalig Amerikaanse president Bill Clinton was toen de eerste die zijn handtekening zette. Het verdrag werd inmiddels al geratificeerd door 157 landen, maar de VS, China, Egypte, India, Iran, Israël, Noord-Korea en Pakistan weigeren nog steeds.

"Voor het klimaatakkoord spelen vooral de belangrijkste uitstoters van broeikasgassen een rol. De VS, China, Brazilië, Rusland en de EU zijn goed voor 75 procent van alle uitstoot in de wereld. Zij kunnen een belangrijke impuls geven aan de inwerkingtreding van het verdrag", volgens Kohona.

"Als de VS en China snel ratificeren, misschien nog in 2016 is 40 procent van de totale uitstoot van de wereld reeds gedekt", bemerkt Meena Raman, juridisch adviseur van het Third World Network in Maleisië,

op de vraag of het realistisch is te verwachten dat het verdrag snel in werking zal treden. "De resterende landen moeten dan samen goed zijn voor 15 procent van de emissie, en in totaal minstens 55 landen moeten het verdrag ratificeren."

Het is dus niet helemaal onrealistisch dat het verdrag voor 2020 van toepassing zal zijn, zegt Raman, die de klimaatonderhandelingen intensief volgde. De nationale klimaatplannen die de landen bij de VN indienden op vlak van emissiereductie en aanpassing, gaan pas na 2020 van start.

Zelfs als het verdrag in 2017 of 2018 al van kracht zou worden, zullen daadwerkelijke klimaatacties pas in de periode na 2020 op gang komen. De ivoor die datum ngediende plannen zijn echter lang niet voldoende om de temperatuurstijging te beperken tot 2 graden, laat staan tot 1,5 graad, zegt Raman nog. "De voorspellingen zijn dat de beloften in de nationale klimaatplannen nog altijd zullen leiden tot een stijging van de temperatuur met meer dan 3 graden Celsius. Dat zou een catastrofe voor de wereld betekenen."

De echte vraag is dus of regeringen, vooral die in rijke landen, bereid zijn nog ambitieuzere emissiedoelstellingen na te streven. Dat zijn ook de landen die de benodigde financiële en technologische ondersteuning moeten bieden aan ontwikkelingslanden, zodat die niet tot na 2020 hoeven te wachten met klimaatactie.

Volgens Eliza Northrop van het World Resources Institute kan het akkoord met de vereiste ratificaties al in 2017 of eerder in werking treden. Het zal volgens haar zeker eerder gebeuren dan bij eerdere, vergelijkbare verdragen, zoals het Kyoto-protocol. "Niet alleen bestaat er nu meer politiek engagement, de voorwaarden voor inwerkingtreding zijn ook anders dan bij het Kyoto-protocol."

Hoewel de uitvoering van het voorgaande klimaatakkoord van het Kyoto-protocol ook gebaseerd op 55 landen goed voor minimaal 55 procent van de CO₂-uitstoot, was die 55 procent emissie alleen gebaseerd op de CO₂-uitstoot van rijke landen. Bij het akkoord van Parijs gaat het om de uitstoot van alle landen ter wereld samen. "Om het akkoord van kracht te laten worden, is de steun vereist van een brede waaier aan landen. Ook moet er brede steun zijn voor klimaatactie, van de grootste uitstoters tot de meest kwetsbare eilandstaten", zegt Northrop.

Kohona stelt dat het beleid van de VS bepalend is voor latere ontwikkelingen. De prestaties van de VS uit het verleden zijn niet hoopgevend en klimaatontkenners hebben in de VS sterke invloed op de Amerikaanse politiek. Het is te hopen, zegt Kohona, dat het land zich realiseert dat het voortbestaan van de mensheid op het spel staat door de klimaatverandering. "Zwak klimaatengagement door de VS kan een excuus zijn voor anderen om hun enthousiasme te verliezen."

Bron: [UN Chief Seeks Fast-Paced Ratifications for Climate Change Treaty](#)

